GENÇLİK TÜRKÜSÜ

TARIK BUĞRA

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 749
EDEBÎ ESERLER: 974

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-172-9

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: Milliyetçiler Derneği Neşriyatı, 1964
2. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Ayşegül Büşra Paksoy

Kapak Tasarımı: Ötüken

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ. SAN.VE. TİC.A.Ş
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi No:6/13, Bağcılar / İstanbul
Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tarık Buğra (Doğum: 2 Eylül 1918, Akşehir / Ölüm: 26 Şubat 1994, İstanbul); Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının en önemli yazarlarından olan Tarık Buğra ilk ve orta tahsilini Akşehir'de tamamladı. Konya Lisesi'ni bitirdi (1936). Çeşitli aralıklarla İstanbul Üniversitesi'nin Tıp, Hukuk ve Edebiyat fakültelerinde ikişer üçer yıl okuyup vazgeçti. Akşehir'de çıkardığı *Nasrettin Hoca* gazetesi ile gazeteciliğe başladı. İstanbul'a gelince *Milliyet*, *Yeni İstanbul*, *Haber* ve *Tercüman* gazetelerinde fıkralar yazdı, sanat sayfaları düzenledi. Haftalık *Yol* dergisini çıkardı.

Tarık Buğra, gazetecilikle olan ilgisini 1983 yılı sonuna kadar devam ettirdi. Gazete yazılarının değişik ve kendine has özellikleri vardır. Hiçbir zaman basmakalıp düşünce ve ideolojilerin takipçisi olmamıştır. Zaman zaman dil, edebiyat ve sanat konularına da yer verdiği bu yazılarında hür, bağımsız ve meseleler karşısında tarafsız bir yazar olma vasfını kaybetmemiştir.

Tarık Buğra, edebiyat dünyasına küçük hikâyelerle girdi. Cumhuriyet gazetesinin açtığı bir yarışmada "Oğlumuz" adlı hikâyesi ile ikinci olması, onun için bir dönüm noktası olmuştur. Daha sonra *Çınaraltı* ve *İstanbul* dergilerinde hikâyeler yazmaya devam etti. Bu hikâyeler kronolojik bir sıra ile incelendiğinde ilk dikkati çeken şeyin, yazarın bir acemilik/çıraklık dönemi olmayışıdır. Hemen her yazarda takip edilen zaman içinde ustalaşma, Tarık Buğra'da görülmez. O, daha ilk hikâyesinde usta bir yazar olduğunu ortaya koymuştur. Hikâyelerinde daha çok yakın çevre, aile hayatı, sevda ilişkileri, küçük kasaba intibaları gibi ferdî ve dar çerçeveli konular göze çarpar. Tarık Buğra olay değil, atmosfer hikâyecisidir.

Roman dünyamızda Tarık Buğra'ya sağlam ve sarsılmaz bir yer sağlayan eseri hiç şüphesiz *Küçük Ağa*'dır. Bu eserde ve bunun devamı olan *Küçük Ağa Ankara'da* ve *Firavun İmanı* romanlarında Millî Mücadele ilk defa değişik bir açıdan ele alınmıştır. Daha çok devletin resmi görüşünden hareket eden Kurtuluş Savaşı romanlarının tam aksine bu üç romanda meseleler, insan/millet açısından ele alınmış, yeni ve doğru bir yorumla ortaya konulmuştur. Bu roman "tarihi açıdan Millî Mücadele'de insanın yeri, milletin yeri nedir?" sorularının cevaplarını araştırır.

Yazar, *Yağmur Beklerken* romanında Serbest Fırka denemesinin, *Gençliğim Eyvah*'da ise 1970'li yıllarda Türkiye'nin bir numaralı meselesi haline gelen anarşi olaylarının değişik yönlerini, perde arkasını tasvir ve tahlil eder. Tarık Buğra, Osmancık romanı ile de, Osmanlı devletinin kuruluş yıllarını anlatmıştır. Bu eserde de cihan devletini kuran irade, şuur ve karakterin tahlili vardır.

Tarık Buğra, roman kahramanlarını idealize etmez. Onun romanlarındaki bütün tipler tabiidir. İnsanı, en gerçek ve inkâr edilemez yanından -mizacından- ve insanın en soylu duygusundan -hüzünlerinden- ele almıştır. Bu özellikleriyle Tarık Buğra, realizmin Türk romancılığındaki en usta yazarlarından birisidir. Tarık Buğra'da belli ve kalıplaşmış bir fikri ispatlama, yorumlama ve propogandasını yapma endişesi yoktur. O, romanı, roman olarak düşünür. Tarık Buğra'yı bugün ve gelecekte sarsılmaz yapan özellik onun bu tutumudur. Ona göre roman, hatta sanat "kâinatı ve insanları bir mizaca göre yeniden yaratmaktır." Bu açıdan bakılınca Tarık Buğra, bir tahlil ustası olarak göze çarpar. Onun bazı romanlarında insan, bazılarında mesele ön plândadır, fakat ikisi de her zaman dengelidir. Tarık Buğra roman ve tiyatro gibi yarına kalıcı eserlerin en mükemmel kültür Türkçesi ile yazılacağını savunmuştur. Sanat eseri için her türlü basmakalıbı reddeden bağımsız bir sanat anlayışını benimsemiş olan Tarık Buğra, güzel Türkçesi, canlı ve yoğun üslûbu, derin tipleri ile Türk hikâye, tiyatro ve roman yazarlarının başında yer almıştır.

Eserleri: ***Hikâye:*** Oğlumuz (1949), Yarın Diye Bir Şey Yoktur (1952), İki Uyku Arasında (1954), Hikâyeler (1964, yeni ilavelerle 1969) ***Tiyatro:*** Ayakta Durmak İstiyorum, Akümülatörlü Radyo, Yüzlerce Çiçek Birden Açtı (1979) ***Gezi Yazıları:*** Gagaringrad (Moskova Notları) (1962), ***Fıkra ve Deneme:*** Gençlik Türküsü (1964), Düşman Kazanmak Sanatı (1979), Politika Dışı (1992). ***Roman:*** Siyah Kehribar (1955), Küçük Ağa (1964), Küçük Ağa Ankara'da (1966), İbiş'in Rüyası (1970), Firavun İmanı (1976), Gençliğim Eyvah (1979), Dönemeçte (1980), Yalnızlar (1981), Yağmur Beklerken (1981), Osmancık (1983). ***Senaryo ve oyunu:*** Sıfırdan Doruğa-Patron (1994).

İÇİNDEKİLER

Önsöz 9
Gençlik Türküsü 12
Ört Ki Ölem 15
Siz 17
Bunlar Yurtsever, Bunlar Atatürkçü Ha? 19
Evli Evine, Köylü Köyüne 21
Buyurunuz Sosyalizm 23
Sosyalizm Sihirli Bir Anahtar Değildir 26
Sayın Bay Fedesof Yoldaş, Halis Rustur 29
İhtisas Mahkemeleri Kurulmalıdır 32
Kapitalizm 35
Kapitalizmin Asıl Düşmanları 38
Cehenneme Son Durak 41
Komünizm Kendi Kendini Mahvedecektir 43
Vitrindeki Dünya 46
Evet, Komünizm 49
Neden Köylü Değil De İşçi? 52
Dördün Sömürücüleri 55
Sola Kaymalar 57
Sarı ve Kızıl 59
Rusya'dan Haber 61
Bir Tek Adam Ve Bütün Bir Dünya 63
Adam Alay Etmiş 65
Asıl Dert, Gericiler Değil Geri Kafalılardır 68
Tepelemek Şarttır 70
Tahta Tabancalar 72
Ne İçin Yaşıyoruz? 76
Yapmak Değil Korumak Zordur 79
Hatçanımın Kızı Hülya 81
… Ve Hayat Akıyor 83
Tedirgin Dünya 85

… Ve Mariner Iı Hedefe Doğru Gidiyor 88
Bir Buğday Hikâyesi 90
Bilmek Lâzım 92
Gerici Çörçil 95
Kolomb'un Cılk Yumurtası 97
Taassup Düşmanları Taassubu Körüklemesin..... 100
Hüzün..... 102
5 Bin Yıllık Bir Kertenkele 104
Siz İşinize Bakın Baylar 106
Nerede O Politikacı? 109
İnsan Kalıntısına Ve Kalıntı İnsanlara Dair..... 112
Eğitim..... 115
Okur Yazar Gururu..... 117
Kelime Piyasası..... 120
Nedir Şu Vefa Hastalığından Çektiğim? 123
Benim Bir De Başparmağım Varmış! 125
"İyi Ana" Arayan Bebeklere Dair 127
Akıl Pazarı 130
Okumak — Yazmak..... 133
Kadeşin Ambarındaki Farelere Dair..... 136
Kadeş Bir Sembol Müdür? 139
Kadeş Faciası Devam Ediyor 142
Din Ve Dünya..... 145
Devletin Sorumluluğu..... 147
Tedbirler 149
Laiklik Masalı 151
Asıl Hedef..... 153
Büyük Türkiye 155
Olağan İşler 157
Milyonlar Geliyor 159
Doktorların Ardından 161
Âkif'in Düşündükleri..... 163
Orduların En Yiğidi..... 166
Sevgide Yaşar İnsan..... 168
Meheldir Çekin 170
Kadın Ve Kadınlık 172
Bir Hırsıza Açık Mektup..... 175
Bir Şehir Çöküyor..... 178
Anlayamadıkları 182

ÖNSÖZ

Bugün Türkiye'mizde fertler, ipliği kopmuş bir tespihin taneleri gibi etrafa saçılmış bir vaziyettedirler. Kümelenmeler, eğer tesadüfün eseri değilse muhakkak büyük bir nisbette menfaatlere dayanmaktadır. Onun için, memleket, politika sahasında birbiriyle çarpışan bu menfaat gruplarının bir harp sahnesine dönmüştür.

İçtimaî oluşun intikal dediğimiz bir safhasını gösteren bu çözülme tablosunun şüphesiz tarihî ve sosyal sebepleri vardır. Tarihî sebeplerin başında Türk topluluğunun dünyanın üç kıtasına yayılan en büyük imparatorluğu kurmasına, onun bütün yükünü omuzlarında taşımasına, kanını, malını, canını bu uğurda harcamasına rağmen halka dayanan millî bir devlet kuramamış olması gelir. Bunun gibi bütün fertleri ve zümreleri birbirine bağlayan millî bir kültüre de sahip olamamış, imparatorluk camiası içinde diğer unsurlara nazaran idarede imtiyazlı bir mevkiye de geçememiştir. Bugünkü haliyle millî bir devlet, şeklen de olsa, ancak istiklâl mücadelesinin sonunda, imparatorluğun kaybı neticesinde mümkün olmuştur.

Sosyal sebepler de çok çeşitli olmakla beraber bunların en mühimleri, imparatorlukta imtiyazlı bir sınıf tesis etmeye muvaffak olup halktan ayrılan ve ona daima hor bakmaya alışmış idarecilerle bunların kaynağını teşkil eden çok mahdut zümrelerdir. Çoğu birer mülteci olduklarını unutan bu zümreler, imparatorluk içinde edinebildikleri veya kendilerine lütuf veya ihsan edilen imtiyazlı mevkileri ırkî vasıflarının bir eseri olarak tefsir etmek vehmine

kapılmışlardır. Türkiye'de bugün asıl ırkçılığı temsil eden bu zümreler, her şey olmayı kabul edebildikleri hâlde Türk olmaya bir türlü yanaşmamaktadırlar.

Onun için bu zümreler kâh İslamcılık perdesi, kâh insancılık (hümanizm), kâh enternasyonalizm ve bugün de sosyalizm maskesi altında birçoklarının gafletinden faydalanarak Türkiye'nin millî bir devlete ve millî bir kültüre kavuşması cehdinden başka bir şey olmayan bu tarihî ve içtimaî oluşu durdurmaya çalışmaktadırlar.

Hakikatte bugün aydın Türk milliyetçiliği geniş halk kitlelerine dayanan ve onun büyük bir nisbette iştirakini mümkün kılan millî bir devletle buna temel teşkil edecek millî bir kültüre kavuşma hasretinden başka bir şey ifade edemez. Bu toprağa bağlılık, onun üzerinde yaşayan insanın kaderiyle yakından ilgilenmek, refah ve saadetini istemek ise ona dileğin tabiî birer neticesidir.

İleri, medenî bir cemiyet olmakla millet olma arasında hiçbir fark bulunmadığını, her ikisinin de aynı şartlara dayandığını bilen modern Türk milliyetçiliği, buna ister muasır medeniyet seviyesine erişme, ister Garplılaşma denilsin, bu büyük içtimaî oluşun ancak ilmî prensipler ve hakikatler içinde gerçekleşebileceğine inanmaktadır. Binaenaleyh bugünkü Türk milliyetçiliği tamamiyle ilmin ışığı altında, onun rehberliğiyle hedefine er geç erişeceğinden emindir. Bu hedef Türkiye'nin bugünkü hudutları içinde yaşayan bütün insanların (ırk, din ve mezhep farkları gözetmeksizin) iştirak edebilecekleri yüksek seviyede milli bir kültürle buna dayanan bir devlete kavuşmaktır.

Milliyetçilik davasının bu kadar sarih olmasına, memleketin ilerlemesi ve medenî bir cemiyet hâline gelmesi bakımından da ona sarılmanın bir zaruret olmasına rağmen, yarım münevverler tarafından hor görülmesi hiç şüphesiz içtimaî ilimler sahasındaki bilgisizlikten ileri gelmektedir. Bu bilgisizlik, her cehalet gibi ayıplanması icab ederken Türkiye'de bir meziyet hâline getirilmiştir. Onun için ileri-

liğin bu dünyada tek objektif kıstası olan ilmin yanında yer alanlar gerici, ilmi kâle almayan, onu red ve inkâr etmek cür'etini gösterenler de ilerici olabilmektedir. Fikir sahasındaki bu karışıklık ve seviyesizlik yüzünden hakikî her münevver gibi aydın milliyetçilerin de vazifeleri güçleşmiş bulunmaktadır. Zira onlar yalnız cehaletle değil, kötü niyetle de mücadele etmek zorundadırlar.

Milliyetçi düşüncenin yayılması kadar bu kötü niyetlilerle mücadele sahasında da bu cephenin kıymetli kalem sahipleri büyük bir vazife ifa etmektedirler. Geniş halk kitleleri ile teması bakımından bir fıkra yazarının memleket efkârında yaptığı tesir onu haklı olarak pek seçkin bir mevkie yükseltiyor. İşte Tarık Buğra, milliyetçi cephe içindeki bu kıymetli mevkii, eşine az rastlanan bir sanat gücünü de katarak hakkıyla işgal etmiş bir yazar olarak karşımıza çıkmaktadır. Hakikat ve memleket sevgisini böyle bir sanat kudreti ile birleştirebilen bir insana çok az rastlanır. Bilhassa bugün Türkiye'deki yazı hayatını gözden geçirdiğimiz zaman, sanatkâr Tarık Buğra'nın fıkralarının hakikî kıymetini daha iyi anlayabiliriz.

Hakikatte o, eğer bugün zamanımızın en orijinal, en kudretli ve çelebi Türk hikâyecisi ve fıkra yazarı diye alkışlanmıyor, hakkında her gün yeni bir methiye çıkmıyorsa bu onun başka bir cepheye mensup olmamasındandır.

Günlük hadiselerin üstünde daha geniş meseleleri ele alan fıkralarından hiç olmazsa bir kısmının kitap hâlinde derlenmesi gençlerin ona karşı ifaya mecbur oldukları şükran borcunun bir cüz'üdür. Bu düşünceden dolayı kendilerini tebrik etmek isterim. Bu kısa önsözde Tarık Buğra'yı bütün hususiyet ve meziyetleriyle belirtemediğim için de üzgünüm. Bununla beraber, bu kitapta takdim edilen fıkraların okuyucuya Tarık Buğra'yı benden daha iyi anlatacağına inanıyorum.

Prof. Dr. Mümtaz TURHAN

GENÇLİK TÜRKÜSÜ

Artık genç değilim, fakat gençliğimin bütün çakışları gönlümde pırıl pırıl duruyor. Aşk için yaşadığım, bayrakların aşk için açılmasını, seviyorum diye, seveceğim diye, sevmeliyim diye, sevmeden yaşanır mı diye ve sevgiye layık olduğumu ispat etmeliyim diye bayrakların açılmasını istediğim, zaferler, madalyalar istediğim günleri nasıl unuturum? Kim unutmuş ki ben de unutayım.

Kovanın kraliçesi bütün bir mevsim bütün bir kovan tarafından beslenir, bakılır ve o mucize vakit gelince de bütün bir mevsim boyunca biriktirdiği güçle, gökyüzüne doğru dikilir. Ne muhteşem uçuştur o! Süper jetlerin dikilişi, yanında sönük kalır, manâsız kalır, manâsız!

Ve bütün bir kovan, yüzlerce, belki de binlerce erkek arı ölümün, yâni hayatın sırrını besteler gibi kraliçenin peşine düşmüştür, mini mini ciğerler, damlacık kalpler, dev gibi jet motorları sönükleştiren mucizeyi yaratır, tül kanatlar çelik kanatları silikleştirir.

Bu sırlı kovalayışta, bu ölüm uçuşunda düşünür, hatırlarlar mı acaba? Kraliçenin ciğerleri, kalbi ve kanatları daha kuvvetli, daha kuvvetli, çok daha kuvvetli olsun diye çalışanların bizzat kendileri olduklarını, yani bizzat kendi ölümleri için çalıştıklarını, o ölüm uçuşunda düşünür, hatırlarlar mı acaba ve esef duyarlar mı? Bitkinleşir, bir bir dökülürken esef duyarlar mı acaba?

Şövalyeler devri geçti, uç beyleri artık sadece o muhteşem Osmanlı tarihinin solgun ve kırgın yapraklarında.

Fakat, yazıklar olsun, uç beylerinin ruhunu yaşamayan gençlere. Artık destanlar yazılamıyor, belki yazılamaz da ve belki böylesi iyidir. Fakat yazıklar olsun, destan yazmak arzusunu duymayan, bu arzuyu nâra türkülerindeki şevkle duymayan gençlere, yazıklar olsun âşık olmadan, sevgilisini bilmeden aşk uğruna, sevgili uğruna destan yaratmak şevkine kapılmayan gençlere, yazıklar olsun "ben" diyemeyip de sünepeliğin avuntusunu "biz"de bulan gençlere, yazıklar olsun. Tanrının tek ve tekrarlanamaz armağanını idrâk edemeyen gençlere! Yazıklar olsun, yazıklar ki, bir daha asla genç olamayacak ve gençlikleri olgunluklarını, yaşlılık yıllarını kurtaramayacak, sıradan adam olarak göçüp gidecekler!

Bu türkü gençliğin o kutsal körlüğünü bulmuş olanlara, bir Olcay'dan bir Leylâ, bir Betül'den bir Aslı yaratanlaradır, bu sırlı oyunda devleşenlere, Köroğlu torunlarına, Ferhad torunlarınadır, yüreklerini ve kafalarını yitirmeyenlere, satmayanlara, paslandırmayanlaradır.

Balıkçı kuşu denizin derinliklerine dalar ve dişisine parlak, renkli çakıl taşları çıkarır. Bu türkü genç balıkçı kuşlarınadır, sevgili aşkları için denizin derinliklerinden iyilikler, güzellikler, yiğitlikler, kahramanlıklar, dürüstlükler çıkarmak için didinenler içindir, kişiliklerini bulmaya çalışanlar için, kişiliklerini geliştirmeye çalışanlar içindir. Gençlik armağanını, o Tanrı'nın en aziz ateşini hazırlop sloganların peşinde, meyhane tartışmalarında, sokak kavgalarında, sürü hareketlerinde küllendirenler için değil.

Bu türkü daha yüksekte, en yüksekte sahip olmak için arıbeyinin daha kuvvetli, çok kuvvetli olmasına çalışan genç arılar içindir. Yağmadan, güdülen topluluğun ganimetinden pay bekleyenler için değil!

Bu türkü "biz" denizine katılmak için "ben"i kurtarmak, kafasıyla, kalbiyle "ben"i kurtarmak, yüceltmek gerektiğini bilenler, bu imkânın ancak ve ancak gençlik çağında bulun-

duğunu kavrayanlar içindir. Ben'in bütün şanslarını biz'in ucuz ve bayağı yaldızlarına satıp sürü malı olanlar için değildir.

Bu türkü gençlik türküsüdür, aşk türküsüdür, yiğitlik türküsüdür, kişileşme uğruna açılan büyük savaşın türküsüdür.

ÖRT Kİ ÖLEM

Beş, on serseri bulacaksın, önce onları kandırıp ellerine ipe sapa gelmez birer döviz tutuşturduktan sonra meydana salacak, sonra da "Türk Gençliği" diye ortaya çıkacaksın.

Hem öyle bir çıkacaksın ki, kafalar, kollar kırılacak, ne cam ne çerçeve kalacak; yıkacak ve yakacaksın. Kısacası "Aslanlar gibi kükreyeceksin", aslanlar gibi, tıpkı Afrika aslanları gibi.

Sen aslanlar gibi kükreyecek ve saldıracaksın, biz -bize gelince biz- arenaya atılmış paryalar gibi sizin o haşmetli, o kuvvetinden emin gelişinizi, kükreyişlerinizden titreye titreye bekleyeceğiz.

Siz öyle, biz böyle. Peki, bu tatlı sahnenin seyircileri kim? Sizin kafeslerinizin kapılarını açanlar, bizi bu arenaya atanlar kim?

Dahası da var. İşte utana utana soruyorum: Siz sahiden aslan mısınız ve biz sahiden paryalar mıyız? Sonra Türkiye bir arena mıdır? Türkiye hangi Neron'un arenasıdır?

Bu soruların önemi yok. Fakat anlaşılıyor ki, siz belki seve seve kırmızılar oldunuz, biz ise istemeye istemeye maviler yapılıyoruz. Önemli olan soru işte bu: Dövüşümüzün sonu kime yarayacak?

Halbuki ne Roma ne Bizans. Biz kendimizi Türkiye'de, bir Anayasa teminatı altında yaşayan, malı, canı aynı teminata bağlı Türkler olarak biliyor, sizleri de bize eşit Türkler sayıyorduk. Ama siz şu aslan gibi kükreyiş ve saldırışınızla bizim yanıldığımızı gösteriyorsunuz. Söyleyin lütfen: Biz

SİZ

Siz bir gün gelecek kendinizi demir bir cenderede buluvereceksiniz. O gün artık size kimsenin ihtiyacı olmayacak, bir ambalaj kutusu gibi bir kenara, hayatın dışına atılıvereceksiniz.

Düşünecek, fakat söyleyemeyeceksiniz, isteyecek, fakat yapamayacaksınız. Bu yüzden de içinize kıvrılacak, kabuk bağlayacaksınız. Kabuk gün gün kalınlaşacak, siz de gün gün bezginleşecek, çürüyeceksiniz. Arada sırada birbirinizi hatırlayacak; "Haa, Yüksel mi? Muş'ta ceza yargıcı imiş, işittim" diyecek ve rakınızdan bir yudum alırken kendinizin de Kars'ta hükümet tabibi olduğunuzu veya Eğin'de öğretmenlik yaptığınızı hatırlayacaksınız. İşte o zaman bir yudum daha içip kadrinizi bilmeyen bakanlığa bir küfür sallamak isteyeceksiniz. Ama içinizden. Ne olur ne olmaz, ağzımızdan kötü bir lâf, hatta kötüye yorulabilecek masum bir sitem kaçıverir de yetiştirirler, o zaman da haydi bakalım soruşturma, kovuşturma, devlete, devlet büyüklerine hakaret, bakanlık emri filân falan... En iyisi kadere küsüp bir kadeh daha atmak.

Sizi düşünüyorum, sizi! Güle oynaya, bağıra çağıra, söve saya yürüyen, taşlayan, yakan, yıkan binleri, yâni sizi. Sizi düşünüyorum da sözlerimin önünde kırışık alınlar, yarısı dökük, yarısı ak saçlar, ütüsüz pantolonlar, lekeli kravatlar, kısacası bezgin, çökkün, küskün insanlar canlanıyor. Uyanmazsanız olacağı budur. İnanmayanlar için işte buraya bir çizgi çekiyorum. Dediğim çıkmazsa yuh çeksinler bana.

BUNLAR YURTSEVER, BUNLAR ATATÜRKÇÜ HA?

Bu mağara devri sorumsuzluğuyla ortaya çıkan, bu rıhtım serserilerinin şirretliği, bu haydutların serkeşliği ile yollara dökülen, bu bir akıl hastası pervasızlığı, bir bunak izansızlığı ile ağzına geleni söyleyen, bu kırk paralık utanç duymadan Atatürk diye, Batı diye, ilericilik diye diye öten, bu vatanı düşman kamplarına bölen, bu milleti sadik bir ısrarla tahkir edip duran, bu devrimi batağa gömen, bu Atatürk'ü bir saldırganlık fermanı, Batı'yı yobazlık siperi yapan, bu hak, bu hukuk, bu devlet düşmanı güruh ha? Bu güruh Türk Gençliği ha? Bunlar ilerici, bunlar Atatürkçü, bunlar Batılı ve Batıcı ha?

Her sokağa dökülüşünde dükkân kepenkleri çekilen, banka ve vezneleri kapanan, kredi niyetlerini donduran, yardım projelerini rafa kaldıran bu güruh yurtsever ha?

Memleketi mahalle arsası sanıp hırsız-polis, köşe kapmaca, estepeta veya kovboyculuk oynar gibi Castro'culuk, çetecilik, cellâtlık oynamaya kalkışan, fakat her kımıldanışının iç piyasaya da dış itibarımıza da bir yumruk olduğunu idrak edemeyen, etmek istemeyen, yumruk olmasını isteyenlere bir bebek izansızlığıyla kapılan, kapılmaya can atan bu güruh ha? Bu güruh yurtsever, bu güruh Atatürkçü ha?

Daha toplum, daha adalet, daha devlet şuuruna eremeyen bu güruh devrimci, bu güruh Batılı ha?

EVLİ EVİNE, KÖYLÜ KÖYÜNE

Gün battı, sular karardı, biz hâlâ sokaklardayız. Biz hâlâ yüzyıllarca evvel olduğu gibi "istemezük" diye bağırıyor, "isterük" diye bağırıyoruz. Tıpkı yüzyıllarca evvel olduğu gibi, biz hâlâ değerleri putlaştırmaya çabalıyor, işlerimizi bu açıkgözlülükle yürütmeye bakıyoruz. Değerler hâlâ kapanın elinde kalıyor, hâlâ sopa vazifesi görüyor. Ve biz hâlâ, yıllarca evvelki gibi "evli evine, köylü köyüne" diye kükreyecek bir yiğit ses, devlet otoritesinin yiğitleştirdiği bir ses bekliyoruz. Bu ses sokakları kurtarmadığı —Anayasa adına istirdat etmediği— müddetçe çarşı-pazar, sokak-meydan, kısacası hayat Alp Reel'e benzemekte devam edecektir. Türkiye yaşamayacak, "vejete" edecektir.

Tıpkı yüzyıllarca evvel olduğu gibi. O zaman "softalar"mış, "yeniçeriler"miş, o zaman softalar ve yeniçeriler "şeriat" adına sokaklara dökülür, çıkarları, hesapları, hatta, kim bilir, belki de sırf can sıkıntıları için sokaklara dökülürlermiş.

Bugün biz devşirme, dönme, hatta dönme bile olmayan yeniçerilerin "şeriat" diye bağırıp kelle istemelerine, aynı şey için devlet ve dünya işleriyle zerre bilgi bağı kuramamış softaların da devlet düzenini, memleketin salâhını vasıta etmelerine gülüyor fakat aynı oyunun içinde bulunduğumuzu görmek istemiyoruz. Çünkü yazarlarıyla, çizerleriyle, ulema ve devlet erkânıyla bizler de o günlerin yazar, çizer, ulema ve erkânı gibi korkağız, doğuluyuz, ken-